

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus I. De Consecratione Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

c. super. 22. h. t. ex quo præterea deducitur, quod consuetudo vicinorum locorum in dubio sit servanda, ubi non adest particularis, & specialis, ut notat Barbola in dict. c. Super n. 2. cum Boë-

rio, Cavalerio, Rebuffo, & aliis ibid. relatis. Dici etiam hoc loco posset de jure visitandi quibus competat? & quorum locorum? sed de hoc infr. V. titulum. 26. supr. de Relig. Domibus.

QUÆSTIO XL. IN TIT. XL. DE CONSECRATIONE ECCLESIE, VEL ALTARIS.

3481 **I**N hoc titulo non est sermo de consecratione Eucharistica, seu Sacramentali, quam facit Sacerdos in sacrificio, vi verborum, nomine, ac in persona Christi panem & vinum transubstantiando in corpus, & sanguinem Christi, DEI ac Domini nostri; sed de illo actu, quo res aliqua DEO dicatur: hinc universim consecratio hic idem est, ac solemnis DEO dedicatio: & quamvis propriissime consecrari dicatur Episcopus: Ordinari vero Clericus. c. 2. §. diebus. de feriis: tamen consecrationis appellatione comprehenditur etiam ordinatio quorumcunque ordinum c. penitentes, dist. 55. &c. nulli, dist. 54. imò consecrandi verbum potest etiam competere monialibus, c. sanctimonialis, dist. 23. Ecclesie porro fundatæ, constructæ, ac doratæ, secundum antiquam Ecclesie consuetudinem consecrari solent; ritus autem, consecrandi Ecclesie, habetur p. 2. Pontificalis Romani sub Clem. VIII. postea recogniti ab Urbano VIII. Consecratio igitur Ecclesie, vel altaris, est solemnis ejus dedicatio, facta Deo à legitimo Ministro, cum intentione canonica & intervenitu debita materia, ac forme: ut constabit ex seqq.

ARTICULUS I.

De Consecratione Ecclesie.

3482 **A**ctum consecrandi Ecclesiam, esse actum ordinis Episcopalis; non autem inferioris, deducunt aliqui ex c. Nemo. 9. dist. 1. de Consecrat. ibi: nemo Ecclesiam ædificet, antequam Episcopus civitatis veniat, & ibidem crucem figat, publicè atrium designet, & ante præveniat, qui ædificare volet, que ad luminaria, &

ad custodiam, & ad stipendia custodum sufficiant: & ostensa donatione, si domum ædificet, & postquam consecrata fuerit, atrium ejusdem Ecclesie sancta aqua conspergat, deinde ex c. nullus 15. ibi: nullus Presbyter missas celebrare præsumat, nisi in sacris ab Episcopo locis, qui sui particeps de cætero voluerit esse sacerdotis: ex neutro tamen solidè hoc sequitur, cum c. Nemo (quod desumptum est ex CC. Aurelianensi) loquatur de his, quæ faciendæ sunt ante ædificationem; & c. Nullus (quod est Sylvestri Papæ in generali Synodo dicentis) missam non esse celebrandam in loco ab Episcopo non sacro.

Videtur tamen rectè colligi ex c. 3483 Aqua. 9. h. t. ubi Gregorius IV. Astoricensi Episcopo scribens, ait: *Aqua, per Episcopum benedicta, Ecclesiam reconciliari posse per alium Episcopum, non negamus; per Sacerdotes simplices hoc fieri de cætero prohibentes, non obstante consuetudine provincie Bracharen. (qua dicenda est potius corruptela) quia, licet Episcopus committere valeat, quæ jurisdictionis existunt: quæ ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest inferioris gradus Clericis demandare.* Quod autem mandantibus Episcopis super reconciliatione factum est, hætenus per eisdem, misericorditer toleramus.

Ex hoc c. deducitur. 1. quòd reconciliare Ecclesiam (intellige consecratam, propter seqq.) non possit ab Episcopo committi simplici Sacerdoti, nimirum non Episcopo; cum sit ordinis Episcopalis, ut dicitur in textu; bene tamen alteri Episcopo: per dict. c. Aqua, ibi: *reconciliari posse per alium Episcopum non negamus; an autem Summus Pontifex,* possit

possit committere simplici Sacerdoti reconciliationem Ecclesiæ per aquam ab Episcopo benedictam: dubitari potest; nam quæ sunt ordinis Episcopalis, non Episcopo committi non possunt: Affirmat tamen Wagnereck in Exegeſi ad c. *Aquan*. i. ubi dicit. per simplices Sacerdotes id fieri non posse, nisi ex commissione Pontificis; pertinet enim hoc ad potestatem ordinis Episcopalis, (ut dicit Pontifex) saltem secundario, id est, non jure divino alioqui nec Pontifex id simplici Sacerdoti posset demandare) sed positivo Ecclesiastico. Ex hoc autem sequitur à fortiori, si actus reconciliandi Ecclesiam est actus ordinis Episcopalis, magis eisdem ordinis esse actum consecrandi. Sed V. dicenda paulò post n. 3518.

3485 Deducitur 2. Ministrum Ordinarium pro consecratione Ecclesiæ, esse Episcopum; nam aliis Episcopo inferioribus id non competere, habetur ex decreto Calixti II. Papæ in c. *Interdicimus*. 10. 16. q. 1. ibi: *interdicimus, etiam Abbatibus, & Monachis*, publicas penitencias dare, infirmos visitare, & unctiones facere, & missas publicas cantare, Chrisma, & oleum, consecrationes altarium; ordinationes Clericorum ab Episcopis accipiant, in quorum Parochiis manent, intellige jure ordinario, secus est ex Pontificio privilegio, juxta dicta num. præcedent. Hoc quidam Neotericus h. t. § 3. n. 4. (nimirum Ordinarium Ministrum hujus consecrationis esse Episcopum consecratum) probat ex c. *Nemo*. 14. & c. *Nullus*. 25. dist. 1. de Consecrat. sed in hac dist. c. 14. non est capitulum *nemo*; nec in 25. *nullus*; illud enim in ea distinctione est 9. & alterum 15. ut constat ex n. 3482.

3486 Consecratio porro, de qua hic agimus, fieri debet solemniter (nimirum juxta formam ab Ecclesia præscriptam) à proprio Episcopo, jure ordinario. Fieri autem potest, quolibet die, etiam profano, ex c. *tua*. 2. h. t. ubi Innocentius III. Tornacensi Episcopo, respondemus, inquit, quod in Diocesi tua licet tibi Ecclesiis dedicationem impendere tam diebus Dominicis, quam privatis; sed non nisi Episcopo missam celebrante, idque ex præcepto, & consuetudine Ecclesiæ Romanæ ex c. *Omnes*. 3. dist. 1. de Consecrat. ibi: *omnes Basilicæ cum missa debent semper consecra-*

ri. Sic Hyginus Papa dicit. c. *ad omnes*; & c. *De Fabrica* 24. ibid. ubi Vigilus Papa ad Eucherium Episcopum, ibi: *et ideo, si quæ Sanctorum basilica à fundamentis etiam fuerit innovata, sine altaris motione sine aliqua dubitatione, cum in ea fuerit missarum solemnitas celebrata, totius consecrationis sanctificatio implebitur*; Si verò Sanctuaria, quæ habebat, ablata sunt, rursus eorum expositio, & missarum solemnitate, reverentiam sanctificationis accipiet; si autem missa tunc omitteretur, consecratio illicita foret, non tamen invalida; sic Azor p. 2. Instit. moral. l. 9. c. 4. q. 2. his præmissis.

Quæstio cit. 1. an Ecclesia semel consecrata, debeat, aut possit iterum consecrari? 2. quod non, loquendo regulariter, per c. *Ecclesiis* 20. dist. 1. de consecr. desumptum ex CC. Nicæno, ibi: *Ecclesiis semel Deo consecratis, non debet iterum consecratio adhiberi*, nisi aut ab igne exusta, aut sanguinis effusione, aut ejuscuque semine polluta fuerint: quia sicut infans à qualicumque Sacerdote in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti semel baptizatus, non debet iterum baptizari: ita nec locus Deo dicatus, iterum consecrandus est, nisi propter eas causas, quæ superius nominavimus, si tamen fidei sanctæ Trinitatis tenuerint: qui cum consecraverunt; excipe tamen, nisi omnino non constet de facta consecratione, vel de ea merito dubitetur c. *Ecclesiæ* 18. dist. 1. de consecr. Ecclesiæ, vel altaria; quæ ambigua sunt de consecratione, consecrantur. 2. nisi passa sit execrationem, de quo infra.

Quæstio est. 2. an Ecclesia, nec dum dotata, consecrari possit? 2. in c. *Nemo*. 9. dist. 1. de consecratione, de quo supra n. 3485. statui, prius illi constituendam dotem competentem, quæ ad liminaria, custodiam, & ad stipendia custodum sufficiant; atque adeo, si in fundatione, vel constructione, hoc omisum sit, non debere prius consecrari per c. *Cum scilicet*. 8. h. t. ubi Honorius III. scribens Reginz Hungariz, ait: cum ex relatione Capituli Oradiensis nobis innoverit, quod eorum feceris Ecclesiam consecrari; profecto speramus, quod Zelus ille, qui te ad ejusdem Ecclesiæ consecrationem induxit, te quoque, ut eidem dotem

dotem conferas, debeat animare; & quidem, cum non sit Ecclesia nisi de dote ei provisum fuerit, consecranda, eò liberalius ad dotandum prædictam Ecclesiam aperire manus tua munificentie debes; quoad hoc fortius, tanquam ex debito jam tenetur.

3489 Ex hac. deducitur, dotem Ecclesie dandam esse ab eo, qui eam fundavit, construxit, & consecrari fecit; sic Lambertinus de jure patron. l. 1. p. 2. q. 5. a. 10. hinc nullus debet dedicare, seu consecrare Ecclesiam aliquam, nisi fuerit antea eidem Ecclesie assignata dos competens, c. nemo de consecrat. dist. 1. ubi gloss. penult. imò, consecrantem, Ecclesiam adhuc indotatam, teneri de suo ei providere deducunt complures ex c. cum sicut cit. sicut, qui aliquem ordinavit sine titulo, teneri ei providere de sustentatione congrua per C. cum secundum 16. de præbend. Ab hoc onere dotis, ante consecrationem constituendam, excipiunt aliqui Ecclesias Regularium Mendicantium, quæ sine dote prius constituta ædificari possunt, & Ecclesias in Monasteriis, annuos redditus habentibus; sic Azor cit. p. 2. l. 9. c. 3. q. 7. & alii.

3490 Quæstio est 3. quanta esse debeat dos Ecclesie constituenda? R. de hoc agi l. q. 2. c. placuit, quod desumptum est ex CC. Bracarensi, ubi dicitur: placuit, ut quoties ab aliquo fidelium ad consecrandas Ecclesias Episcopi invitantur, non quasi ex debito munus aliquod à fundatore requirant: sed si ipse quidem aliquid ex suo voto obtulerit, non respuat: si verò aut paupertas illum, aut necessitas retinet, nihil exigatur ab illo. Hoc tamen unusquisq. Episcoporum meminerit, ut non prius dedicerit Ecclesiam, nisi antea dotem basilicæ, & obsequium ipsius, per donationem chartulæ confirmatum, accipiat. Nam non levis culpa est ista temeritas, si sine luminariis, vel sine substantiali sustentatione eorum, qui ibidem servituri sunt, tanquam domus privata, consecratur Ecclesia. Ex quo communiter deducunt, ut dos sit competens, requiri, quòd sustentationem Presbyteri, seu Parochi, cum uno Clerico Ministro, si sit Ecclesia Parochialis; vel Capella cit. c. Nemo junct. gloss. V. Custodum: non re-

quiri tamen, quòd dos in principio constituta, sufficiat etiam ad hospitalitatem exercendam, & jura Episcopalia solvenda: Hostiens. in cit. c. Cum sicut V. Consecranda; Azor. cit. cap. 3. q. 7. contra glossam.

ARTICULUS II.

De execratione, pollutione, ac reconciliatione Ecclesie.

3491 **S**upponendum, Ecclesiam dici execratam, quando amisit consecrationem; pollutam, quando violatur reverentia, quæ loco, ad Dei cultum deputato, per unum, vel plures actus, in jure expressos, ut constabit ex seqq. Hinc non est idem, Ecclesiam execrari, & pollui; nam Ecclesia execrata, ut reconcilietur, indiget novâ consecratione; polluta verò, solùm novâ benedictione; hæc autem benedictio (quæ etiam vocatur *reconciliatio*) fieri non potest, nisi ab Episcopo c. penult. h. t. nec hoc, etiam Episcopi commissione, committi potest simplici Sacerdoti, licet aqua benedicta foret ab ipso Episcopo c. cit. idque non obstante consuetudine contrariâ. Nominè autem Ecclesie, quantum est ad hunc effectum, venit tantùm Ecclesia, h. e. locus benedictus, quo intelligitur omne illud spatium, quòd pertinet ad interiorius corpus Ecclesie à tecto interiori usq. ad pavimentum, adeoq. etiam Capellæ intra illam Ecclesiam; non autem, Sacristia, Turris, Camera adherentes Ecclesie, tectum exterius, & spatium intra illud, nec locus infra Ecclesiam, nisi forte constitutus sit ad sepulturam; ita Zoësius h. t. n. 3. his præmissis:

3492 Quæstio. 1. est, quot modis polluat Ecclesia? R. quòd pluribus; primò enim polluitur Ecclesia, seu violatur, quoad reverentiam debitam loco, ad Dei cultum deputato. I. per homicidium directum, vel indirectum, voluntarium, & injuriosum, in ea commissum c. 4. h. t. ibi; proposuisti: quòd venientibus ad Ecclesiam sancti Jacobi, ex diversis regionibus, peregrinis, & volentibus aliis ab aliis, per contentiones, & rixas, altaris de nocte custodiam vindicare, homicidia contingunt fieri interdum, & aliquando cubera inferrentur: Fraternitati tuæ taliter respondemus, quòd, manente Ecclesia.